

Streszczenie obywatelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	Główne cele
	<p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>W Programie realizowane będą także działania, które mają na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji pandemii COVID-19.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 13-14 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna • wsparcie w ramach REACT-EU dla Lubelskiego <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 7-2257 500 przedsiębiorstw (5-5255 800 finansowo a 1 700 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 764 budynków • Uzyskanie 492,77 488,67 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 75-83 podmiotów leczniczych • Wsparcie 38 930 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 7 873 osoby pozostające bez pracy

	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 21 260 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • Wsparcie 1 264 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 233,69 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 245 km sieci wodociągowej • Wybudowanie ~~77 003~~ ~~74 796~~ jednostek wytwarzania energii z OZE • Uczestnictwo 16 899 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy • Objęcie 5 974 dzieci zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 134 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków 68,75% powierzchni województwa • Wsparcie 130 obiektów zasobów kultury oraz 45 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 115 927 osób • Objęcie wsparciem 17 393 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4 20-029 Lublin marszalek@lubelskie.pl , drpo@lubelskie.pl

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
Wskaźnik	Rok	Jednostka	Wartość
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. Osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu 12 lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). Ostatnią zmianę programu Komisja Europejska zatwierdziła [Decyzją Wykonawczą z dnia w dniu 12 kwietnia 2021 22 grudnia 2021](#) r. Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. ~~2 262 230~~ mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi ~~1 634 160~~ mln EUR (~~z czego 30,98 mln EUR stanowią środki REACT-EU~~).

natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Skuteczny system ratownictwa i służb ratowniczych
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogowa w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejowa w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym głównie osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno-sprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach) oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie

	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MMŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.
	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 2. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej
15. Odporne Lubelskie – zasoby REACT-		1. Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki 2. Silny, dobrze zorganizowany i odporny system opieki zdrowotnej dostosowany do nowej sytuacji społeczno-

EU dla Lubelskiego		gospodarczej województwa wywołanej skutkami kryzysu wywołanego pandemią COVID-19
--------------------	--	--

2.2 Oś Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg osi priorytetowych

Nr	Oś Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne + prywatne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	~~56 490 701~~ ~~53 232 414~~	9 ~~968 948 393~~ 956	~~66 459 649 62~~ 626 370	2, ~~50~~ ~~35~~
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	~~76 542 114~~ ~~216 760~~	13 ~~507 432~~ ~~450 017~~	~~90 049 546 89~~ 666 777	3, ~~39~~ ~~37~~
3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3b, 3c	~~283 016 552~~ ~~278 836 228~~	49 ~~944 098~~ ~~206 394~~	~~332 960 650~~ ~~328 042 622~~	12, ~~54~~ ~~32~~
4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	~~237 235~~ ~~726 266 681~~	41 ~~598 753~~ ~~865 121~~	~~277 325 019~~ ~~279 100 802~~	10, ~~44~~ ~~49~~
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4/4b,4c, 4e	~~267 293 330~~ ~~264 988 560~~	~~47 169 412 46~~ 762 688	~~314 462 742~~ 311 751 248	11, ~~84~~ ~~72~~
6.	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5/5b 6/6a,6b	~~96 663 359~~ ~~95 171 363~~	~~17 058 241 16~~ 794 947	~~113 721 600~~ 111 966 310	4, ~~28~~ ~~21~~
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	~~73 020 103 72~~ ~~551 863~~	12 ~~885 901 803~~ 270	85 ~~906 004 355~~ 133	3, ~~24~~ ~~21~~
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	~~269 733 023~~ ~~267 937 231~~	47 ~~599 946~~ ~~283 041~~	~~317 332 969~~ ~~315 220 272~~	11, ~~95~~ ~~85~~
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	234 ~~165 855~~ ~~053 406~~	41 ~~323 387~~ ~~303 543~~	275 ~~489 242~~ ~~356 949~~	10, ~~38~~ ~~35~~
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	41 ~~365 337 40 16~~ 6 134	7 ~~299 766 088~~ 142	~~48 665 103 47~~ 254 276	1, ~~83~~ ~~77~~
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	~~155 224 347~~ ~~157 873 323~~	27 ~~392 532~~ ~~859 999~~	~~182 616 879 185~~ 733 322	6, ~~88~~ ~~99~~
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	~~112 378 145~~ ~~111 897 737~~	19 ~~831 438~~ ~~746 660~~	~~132 209 583 131~~ 644 397	4, ~~98~~ ~~94~~
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	~~244 914 958~~ ~~257 230 306~~	~~43 220 288 45~~ ~~393 584~~	~~288 135 246 302~~ 623 890	~~10,85~~ ~~11,3~~ 7
14.	Pomoc techniczna	Nd.	~~84 424 084 83~~ ~~567 168~~	14 ~~898 368 747~~ 148	~~99 322 452 98~~ 314 316	3, ~~74~~ ~~69~~
15.	ODPORNE LUBELSKIE – ZASOBY REACT-EU DLA LUBELSKIEGO		~~25 869 627 30~~ ~~853 207~~	0	~~25 869 627 30~~ 853 207	1, ~~15~~ ~~36~~
16.	POMOC TECHNICZNA REACT-EU		129 998	22 941	152 939	0,01
	Całkowita alokacja bez środków REACT EU		2 230 958 174	393 698 510	2 624 656 684	
	Alokacja REACT EU		~~25 999 625 30~~ ~~983 205~~	22 941	~~26 022 566 31~~ 006 146	

	Całkowita wysokość środków na Program		2 256 957 799 261 941 379	393 721 451	2 650 679 250 655 662 830	100%
--	---------------------------------------	--	------------------------------	-------------	------------------------------	------

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych					
CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	56 490 701 53 232 414	2,5035			56 490 701 53 232 414
2	76 542 114 216 760	3,3937			76 542 114 216 760
3	283 016 552 278 836 228	12,5432			283 016 552 278 836 228
4	503 019 596 502 224 241	22,2821			503 019 596 502 224 241
5	4 427 784	0,1920			4 427 784
6	165 255 678 163 295 442	7,3322			165 255 678 163 295 442
7	269 733 023 267 937 231	11,9585			269 733 023 267 937 231
8			275 531 192 274 219 540	12,2412	275 531 192 274 219 540
9	221 317 134 233 632 482	9,8110,33	155 224 347 157 873 323	6,8899	376 541 481 391 505 805
10	23 597 824	1,04	112 378 145 111 897 737	4,9894	135 975 969 495 561
PT			84 424 084 83 567 168	3,7469	84 424 084 83 567 168,00
13	25 869 627 0030 853 207	1,1536%			25 869 627 30 853 207,00
13	129 998,00	0,01 %			129 998,00
Suma bez REACT-EU	1 603 400 406	71,0370,89	627 557 768	27,8174	2 230 958 174
REACT-EU	25 999 625 30 983 205	1,1637			30 983 205
łącznie	1 629 400 031 634 383 611	72,1926	627 557 768	27,8174	2 256 957 799 261 941 379

2.3 Koncentracja tematyczna

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

- na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie minimum 55,50 % środków EFRR na Program,
- na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie minimum 30,25 % środków EFRR na Program,
- na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – minimum 25 % środków EFS na Program,
- minimum 70 % środków EFS w Programie będzie przeznaczone na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.4 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) 1303/2013 na podstawie wyników przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych oceny ex ante instrumentów finansowych:

- w osiach 1, 4, 5 i 13 - nie potwierdzono zasadności zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o niestosowaniu instrumentów finansowych. Nie wyklucza się jednakże możliwości zastosowania instrumentów finansowych lub pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.
- w osi 3 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o zastosowaniu wejść kapitałowych oraz udzielaniu wsparcia w formie pożyczek (w zależności od zapotrzebowania). W tym obszarze zastosowana zostanie również pomoc zwrotna ze względu na wykazanie zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
- W osi 9 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o udzielaniu wsparcia w formie pożyczek.

2.5 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do

Załącznik nr 8 do Wykazu zmian w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego
na lata 2014-2020, 11 lipca 2022 r.
dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone
przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych
związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w
ramach tego instrumentu.

2.6 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu
~~501 607 700,20~~ 503 458 355,80 EUR tj. 22,~~2226~~% alokacji na Program.

2.7 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.